

**Zápisnica zo zasadnutia Správnej rady Ústavu slovenskej literatúry SAV, v. v. i.,
ktoré sa konalo dňa 15. 2. 2023 videokonferenčne**

Prítomní členovia SR: Martin Braxatoris, Erika Brtáňová, Dana Hučková, Radoslav Passia, Ivana Taranenková

Prítomní prizvaní členovia VR: Vladimír Barborík, Jana Piroščáková, Ľubica Schmarcová, Miroslava Vallová

Ospravedlnený prizvaný člen VR: Martin Golema

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Doterajšie a nové kompetencie vedeckej rady
4. Plánované vytvorenie atestačnej komisie
5. Príprava nových vnútorných predpisov
6. Priority rodového plánu na SAV
7. Novinky v doktorandskom štúdiu na SAV
8. Publikačné štandardy a hodnotenie pracovníkov
9. Príprava 2. Medzinárodného sympózia literárnovednej slovakistiky
10. Rôzne
11. Záver

K bodu 1

Riaditeľka ústavu a predsedníčka Správnej rady Ústavu slovenskej literatúry SAV, v. v. i. (ďalej len „SR“) I. Taranenková otvorila zasadnutie o 9:00 hod.

K bodu 2

I. Taranenková predložila SR návrh programu zasadnutia. Za zapisovateľa bol navrhnutý M. Braxatoris, za overovateľa R. Passia. Návrh bol jednomyselne schválený.

K bodu 3

I. Taranenková informovala o kompetenciách Vedeckej rady Ústavu slovenskej literatúry SAV, v. v. i. (ďalej len „VR“) v rámci aktuálne platnej legislatívy. Osobitne sa dotkla zmien spojených so schvaľovaním a náležitosťami výročných správ organizácií SAV, ktoré vyplývajú zo zákona o verejnej výskumnej inštitúcii: ide najmä o spôsob ich schvaľovania vo vedeckej, správnej a dozornej rade, ich obsah a štruktúru a tiež o povinnosť vkladať ich do verejného registra závierok. Zmienila sa tiež o poskytovaní motivačného štipendia doktorandom a doktorandkám, ktorému sa venuje bod 7. programu zasadnutia. Kým doterajšia prax zahŕňala vyplácanie odmien doktorandom, po novom sa majú miesto nich vyplácať štipendiá, a to na základe objektívnych kvantitatívnych kritérií. Ďalej informovala, že VR zostáva kompetencia prerokúvania projektov VEGA a APVV. Zároveň formulovala návrh, aby sa nominácie na cenu SAV, ktoré predkladá ako štatutárka organizácie, opierali o predchádzajúcu diskusiu s VR, resp. o návrhy a odporúčania VR ako orgánu, ktorý má v kompetencii vyjadrovať sa k vedeckej činnosti ústavu. V nadväznosti na odporúčanie P SAV uviedla, že VR by mala prerokúvať a navrhovať zaradenie publikačných výstupov do kategórie excelentné monografie, ktoré sa

v rámci výkonového financovania váhujú dvojnásobne. Ďalej spomenula prax na niektorých ústavoch SAV, kde pôsobnosť VR pokrýva aj etické otázky, pričom vedecké rady prerokujú a prípadne predkladajú jednotlivé prípady ďalej Etickej komisii SAV.

R. Passia spomenul kompetenciu VR vyjadrovať sa k dokumentom, ktoré schvaľuje SR. Dotkol sa tiež potreby aktualizovať a schváliť dokumenty upravujúce pôsobenie VR, a to najmä rokovací poriadok, ktorý by mal korelovať s rokovacím poriadkom SR, a tiež štatút, ktorý VR nemusí mať nutne, jeho súčasné znenie však nie je v súlade s aktuálnou legislatívou. Ľ. Schmarcová informovala o rozdelení úloh v rámci VR a o prebiehajúcich krokoch pri vypracúvaní štatútu aj rokovacieho poriadku VR. Ďalšia diskusia sa týkala postupu pri príprave týchto dokumentov, ako aj kompetencií VR pri schvaľovaní predpisov a odporúčaní predsedníctvu.

K bodu 4

I. Taranenkova informovala o plánovanom vytvorení komisie pre hodnotenie vedeckej činnosti pracovníkov a vyzvala R. Passiu, ktorý aktuálne pripravuje návrh znenia jej štatútu, aby predniesol predbežnú predstavu o jej podobe. Podľa R. Passiu by mohlo ísť o sedemčlenný orgán zahrňujúci aj osoby z externého prostredia, do ktorého by určitý počet členov nominovala (zo svojich radov) VR, ktorá sa zo zákona podieľa na hodnotení vedeckej činnosti, a ďalšiu časť členov riaditeľka ústavu, o ktorej poradný orgán pôjde. I. Taranenkova spojila potrebu vytvorenia komisie s plánovaným zvyšovaním kvalifikačného stupňa viacerých vedeckých pracovníkov ústavu. D. Hučková informovala, že Komisia SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zasadá v jarnom a jesennom termíne, pričom termíny podávania návrhov sú stanovené na 31. 3. 2023 a 31. 10. 2023. Ďalšia diskusia sa týkala vypracovania hodnotení kandidátov, na ktorom by sa mohli podieľať vedúci kolektívnych grantových projektov (návrh I. Taranenkovej podporili D. Hučková a E. Brtánová), a najmä termínu predloženia návrhov k jarnému alebo jesennému termínu v závislosti od termínu vytvorenia a zasadnutia komisie pre hodnotenie vedeckej činnosti pracovníkov. M. Braxatoris uviedol, že podľa výzvy na predkladanie návrhov na priznanie vedeckých kvalifikačných stupňov sa vyžaduje stanovisko VR, nie však komisie pre hodnotenie vedeckej činnosti pracovníkov, preto by sa podanie najbližších návrhov nemuselo viazať na kreovanie nového orgánu. R. Passia reagoval, že ide o požiadavku vyplývajúcu z organizačného poriadku, preto je predchádzajúce vytvorenie a stanovisko komisie nutné. Z nasledujúcej diskusie, ktorá súvisela aj s novým modelom pridelovania kvót na počet študentov doktorandského štúdia, vyplynul cieľ vytvoriť komisiu tak, aby bolo možné podať návrhy na priznanie vedeckého kvalifikačného stupňa k jarnému termínu.

K bodu 5

I. Taranenkova predniesla informácie o príprave a plánovanom prijímaní nových interných dokumentov: smernice o publikovaní vo VEDE, vydavateľstve SAV, smernice o oznamovaní protispoločenskej činnosti a o implementácii priorít rodového plánu. Pri príprave smernice o oznamovaní protispoločenskej činnosti sa bude postupovať podľa vzorového dokumentu, ktorý doposiaľ platil v SAV. R. Passia upresnil, že v súvislosti s prijímaním oznámení bude treba vybrať kontaktnú osobu, keďže príslušná agenda sa presunula z Ú SAV na verejné výskumné inštitúcie. I. Taranenkova navrhla, aby J. Piroščáková ako členka edičnej rady v následnej súčinnosti s R. Passiom pripravila ústavnú smernicu o publikovaní vo VEDE, vydavateľstve SAV. J. Piroščáková vyslovila súhlas s navrhovaným postupom.

K bodu 6

I. Taranenková informovala, že prijatie rodového plánu je nevyhnutné, ak sa inštitúcia plánuje uchádzať o európske výskumné granty. Na základe rodového plánu Ústavu výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i., sa pripravil rodový plán pre celú SAV, jeho priority je však potrebné implementovať. Člen P SAV R. Karul poskytol ústavom definované priority a kompetencie, medzi ktoré patrí podpora zamestnankýň a zamestnancov v kontexte materskej a rodičovskej dovolenky (štipendium do 5 000 eur a ďalšie opatrenia na uľahčenie návratu do vedeckého života), primerané predlžovanie zmlúv na dobu určitú v prípade odchodu na materskú a rodičovskú dovolenku, rovnaké príležitosti pri prijímaní do zamestnania, prevencia rodovo podmieneného obťažovania a jeho riešenie a tiež používanie rodovo citlivého jazyka v inštitucionálnych dokumentoch a všeobecne v inštitucionálnom kontexte. O prevencii rodovo podmieneného obťažovania a jeho riešení prebehlo školenie, prezentácia z ktorého bola poskytnutá zamestnaneckej dôvernícke ústavu L. Riškovej.

K bodu 7

I. Taranenková informovala o kritériách pre poskytovanie motivačného štipendia doktorandom doktorandkám a o novom modeli pridelovania kvót na počet študentov doktorandského štúdia. V novom modeli sa zohľadňujú počty vedeckých pracovníkov s úväzkom nad 50% a s kvalifikačným stupňom IIa a vyšším. V prípade poklesu ich počtu má dochádzať k redukcii počtu doktorandských miest, ktoré sa financujú z P SAV. V prípade ÚSIL SAV sú dve nové doktorandské miesta ročne garantované v prípade 14 vedeckých pracovníkov s kvalifikačným stupňom IIa. Zároveň sa majú sledovať kritériá kvality, pričom na základe ich neplnenia možno ústavu zrušiť financovanie doktorandského miesta. Uvedené mechanizmy smerujú ku kompatibilite doktorandov s európskym výskumným priestorom a k využívaniu možností, ktoré im dáva akadémia. I. Taranenková doplnila, že doktorandské štúdium možno hradiť aj z mzdových prostriedkov (čo je podstatné v kontexte doktorandského štúdia ako významného kritériá hodnotenia činnosti ústavov), táto možnosť však môže byť aktuálna len v prípade mimoriadne nadaných študentov s medzinárodných charakterom výskumu. I. Taranenková a D. Hučková ďalej spomenuli obmedzenia, v zmysle ktorých by školiteľ nemal školiť doktorandov na iných pracoviskách. Nasledujúca diskusia sa týkala podmienok získavania motivačného štipendia v jednotlivých rokoch štúdia. D. Hučková ďalej informovala o využívaní DoktoGrantov, o kontaktoch s doktorandmi 1. a 2. oddelenia vied, o využívaní existujúcich ponúk pre doktorandov, o zapojení do celoakademického seminára a o ďalších aktivitách, ktoré možno vnímať aj ako platformu pred budúcim získaním štipendia Štefana Schwarza pre postdoktorandov. D. Hučková by do budúcnosti pripravila podklady k hodnoteniu obsahovej kvality prípravy doktorandov.

K bodu 8

I. Taranenková informovala o existujúcich nástrojoch na zabezpečenie výkonového štandardu na pracovisku. Dotkla sa interného hodnotenia zamestnancov v zmysle Pravidiel hodnotenia výskumných pracovníkov ÚSIL SAV (vyplývajúceho zo zákona o verejnej výskumnej inštitúcii) a tiež pohovorov k pracovným náplňiam na aktuálny rok. Ďalej sa venovala plánovanému zriadeniu hodnotiacej komisie a jej možným kompetenciám, ktoré boli predmetom nasledujúcej diskusie. R. Passia uviedol, že nasledujúce hodnotiace obdobie má pokrývať roky 2022 – 2023, pričom na aktualizáciu súvisiacich štandardov zostáva ešte jeden rok.

K bodu 9

R. Passia informoval o stave priprav 2. Medzinárodného sympózia literárnovednej slovakistiky. Ako spoluorganizátor celého podujatia vystupuje FiF UK, resp. jej KSLaLV. Aktuálna výzva Otvorenej akadémie je odlišne orientovaná, získanie podpory z iných zdrojov je však sčasti otvorené. Ďalšími partnerskými organizáciami podujatia by mali byť o. z. Platforma pre literatúru a výskum, LITA a centrum Studia Academica Slovaca, ktoré by malo v rámci sympózia usporiadať sprievodné podujatie. Ďalšie informácie sa týkali rokovaní súvisiacich so SLC, ktoré na predchádzajúcom sympóziu usporiadalo workshop (LIC) a podobná perspektíva existuje aj v súčasnosti. E. Brtáňová sa informovala o pripomienkach k výzvam zo strany KSLaLV, na otázku odpovedala I. Taranenková. M. Braxatoris sa zaujímal o použitie prostriedkov z vybraných konferenčných poplatkov; v reakcii vystúpil R. Passia, ktorý zosummarizoval náklady súvisiace s prípravou a organizáciou sympózia. Z ďalšej diskusie, v ktorej vystúpila D. Hučková, R. Passia a I. Taranenková, vyplynula potreba spísať jednotlivé položky a prediskutovať ich na niektorom z budúcich stretnutí. D. Hučková položila otázku ohľadom podoby sprievodných podujatí; R. Passia spomenul ako otvorené možnosti podujatia vo verejnom priestore, workshopy, ale aj divadelné predstavenia, exkurzie či návštevy pamätných miest. I. Taranenková navrhla zaslať do konca marca jej alebo R. Passiovi konkrétne návrhy.

K bodu 10

E. Brtáňová položila otázku súvisiacu s požiadavkami na aprobáciu uchádzačov o doktorandské štúdium. Na otázku odpovedala D. Hučková, ktorá sa dotkla o. i. posudzovania príbuzných odborov v kontexte nastavenia a požiadaviek témy dizertačnej práce. Ďalšia diskusia, v ktorej vystúpili E. Brtáňová, V. Barborík a D. Hučková, sa týkala kompetencií VR, mechanizmov schvaľovania školiteľov a tém doktorandského štúdia a tiež kritérií jeho kvality.

K bodu 11

I. Taranenková ukončila zasadnutie SR o 10:45 hod.

V Bratislave dňa 18. 2. 2023

Zapísal: Martin Braxatoris

Overil: Radoslav Passia

Mgr. Ivana Taranenková, PhD.
predsedníčka Správnej rady ÚSIL SAV